

но за жалъ крайно неточенъ и неправиленъ и при това на единъ ужасенъ български езикъ, и, може би, поради това той не можа да замѣсти у насъ руския преводъ, па и бързо изчезна отъ продажба. Обаче, и одеското издание сжщо така твърде отрано стана голѣма библиографическа рѣдкостъ. Това тъкмо обстоятелство наредъ съ бързитѣ успѣхи въ разработката на отечествената история презъ първитѣ 10—15 години на сегашния вѣкъ, както въ самата България, тъй и въ чужбина, принуди Българската академия на наукитѣ още презъ юлий 1915 год. да предложи на покойния професоръ да приготви едно трето издание на своята „История на българитѣ“, за да я издаде на свои разноски. На това предложение Иречекъ отговори въ писмото си отъ 1. Януарий 1916 год. съ следнитѣ думи: „Азъ съмъ готовъ да приема поканата на Българската академия. Но за извършване на тоя планъ трѣба свободно и мирно време, сгодно за пжтувания, да не говоримъ за добро здраве. Нинѣшнитѣ военни години не сж добри за книжовни предприятия. Освенъ това имамъ много почнати работи, които би трѣбало по-напредъ да се довършатъ, и много служебни задължения. Когато ще се върне пакъ всеобщиятъ миръ, по-лесно ще бжде да наченемъ и съ всичко спокойствие новото издание на българската история“. Иречекъ не можа да изпълни това си обещание, защото смъртъта го настигна, преди да се свърши общоевропейската война, на 10 януарий 1918 год., и българитѣ не можаха да се сдобиятъ съ *трето* издание на „Историята“, преработено и допълнено въз основа на най-новитѣ изследвания и изучвания въ българската историография. Но колкото и да е остарѣла, Иречековата „История на българитѣ“ все още не е изгубила своето значение и историческа стойностъ и до днесъ си остава най-пълното изложение на българското минало до освобождението ни, а между това тя е недостъпна за българина, защото и руското издание, както се каза, стана библиографическа рѣдкостъ. Предъ видъ на това издателството на „Българска историческа библиотека“, въ желанието си да удовлетвори тая нужда, реши да направи новъ български преводъ на ценния трудъ на покойния К. Иречекъ и да го издаде като приложение на втората годишнина отъ „Българска историческа библиотека.“

По точно казано, това издание има за цель първо — да отдаде заслуженото Иречеку въ единъ моментъ, когато се празнуватъ у насъ две голѣми исторически годишнини: десетъ вѣка отъ времето на Царъ Симеона и петдесетъ години отъ освобождението ни; второ — да задълбочи и разшири още повече интереса на българина къмъ собствената му история. Ако много отъ научнитѣ утвърждения въ „История на българитѣ“ сж вече остарѣли, то никога не ще остарѣе сочността въ изложението на Иречека и голѣмата му дарба да увлича, да описва художествено и да излага историческитѣ събития съ едно неподражаемо майсторство. Интересътъ, който почва да се заражда у нашата интелигенция къмъ родната история, има нужда да бжде насърденъ тъкмо отъ такава една книга. Трето — това издание се предназначава по специално и за абонатитѣ на „Българска историческа библиотека“. „История на българитѣ“ представя цѣлата великолепна панорама на нашето историческо развитие до последнитѣ възстания и освобождението и съ това улеснява четцитѣ на „Българска историческа библиотека“ да свържатъ въ система отдѣлнитѣ очерки, които се помѣстватъ въ всѣки томъ на Библиотеката. И за да бжде цельта наистина постигната, уредникътъ на „Българска историческата библиотека“ се реши на тая първа по рода си у насъ жертва — да даде *безплатно*, въ днешнитѣ времена, 3,500 екземпляра отъ този огроменъ томъ.